

ירושלים, תשפ"ה
יולי 2025

לכבוד
מנהלי בתי הספר
מרכזי הוראת הסינית
המורים לסינית

חוזר מפמ"ר סינית – תשפ"ו

הנושאים בחוזר:

1. דברי פתיחה
2. מידע על בחינות הבגרות
 - 5.1 בחינת בגרות אינטרנית
 - 5.2 בחינת בגרות אקסטרנית
3. חלוקת השעות
4. מיקוד
5. תל"פ- דיווח בתוכנה לניהול פדגוגי
6. הצעות לפעילויות לעידוד למידה
7. פיתוח מקצועי
8. ימי עיון או אירועים צפויים

העתיקים:

ד"ר טלי יניב, יו"ר המזכירות הפדגוגית
ד"ר ציונה לוי, מנהלת אגף א' שפות, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך
מר דויד גל, מנהל בכיר אגף הבחינות, מינהל פדגוגי, משרד החינוך

1. דברי פתיחה

סינית היא השפה הדבורה ביותר בעולם. היא מדוברת ע"י חמישית מאוכלוסיית העולם ונלמדת על ידי כ-300 מיליון זרים. בשנים האחרונות ישנו זינוק במספר לומדי הסינית במדינות המערב בעקבות מעמדה העולה של סין כמעצמה כלכלית. רבים לומדים סינית במטרה ליצור קשרים כלכליים ומסחריים עם סין, כמו גם קשרי תיירות ותרבות. שליטה בשפה הסינית מהווה גשר לאוכלוסיות שונות בעולם הגלובלי ופותחת אפשרויות בעולם התעסוקה. תלמידי תיכון הניגשים לבגרות 5 יח"ל בסינית לומדים את השפה הסינית המנדרינית הדבורה והכתובה, ובנוסף נחשפים לתרבות הסינית העתיקה, כמו גם לנושאים מורכבים שעל סדר היום העולמי.

מאז פרוץ המלחמה, אנו נחשפים ביתר שאת למורכבות היחסים שבין ישראל וסין, במיוחד לנוכח קשרי סין עם רוסיה ואיראן והאופן שבו סוקרה בסין המלחמה מיומה הראשון. לימודי סינית מקבלים כעת נדבך נוסף גם בעיני התלמידים, וזו תזכורת לחשיבות של הכרת האמונות והאינטרסים במעצמה כמו סין, דבר שלא יכול להתקיים בצורה מעמיקה מבלי ידיעת השפה. מנהלים ומורים יקרים,

לפניכם חוזר מפמ"ר המפרט ומאחד את כלל ההנחיות והעדכונים לשנת הלימודים תשפ"ו. כל המידע הרשמי מועבר ע"י הפיקוח על הוראת הסינית ומפורסם גם באתר של משרד החינוך. אנא עקבו אחר העדכונים באתר.

השפה הסינית נלמדת בגישה התקשורתית, ונושאי הלימוד כוללים את כל מיומנויות השפה: קריאה, וכתיבה (בסימנים ובפיניין), האזנה ודיבור. בתכנית העבודה ישנו דגש מרכזי על שיח-הבנת הנשמע והבעה בע"פ, לצד הידע בקריאה וכתיבת סימנים ושורשים. התכנית כוללת שיטות ליישום לימוד השפה במצבים אותנטיים, החל מסימולציות, שיח עם אורחים והתנסויות בשטח, ועד שיתוף תכנים ברשת. תחום נוסף הדורש התייחסות מעמיקה הוא ההקשר התרבותי. למידת השפה הסינית מצריכה הבנה של התרבות: היסטוריה, דתות, אומנויות, תרבות מודרנית ועוד. המורים משלבים נושאים אלה בשיעורים יעודיים, כמו גם בתוכן השזור בשיעורי השפה. לימודי סינית כוללים שימוש בכלים דיגיטליים בכתה ומטלות הבית. בהתאם למציאות המשתנה, יש להקפיד על שיעורי למידה מרחוק לפי דרישות בית הספר, על מנת שלא לפגוע ברצף הלמידה.

אני מאחלת לכולנו שנה של שקט ושגרה.
בהערכה רבה,

נירית מלאכי
מדריכה ארצית מרכזת סינית

2. מידע על בחינות הבגרות

2.1 בחינת בגרות אינטרנית :

התלמידים נבחנים ברמה של 5 יח"ל בשפה הסינית, המקבילה לרמת HSK 2-3. השפה נלמדת בבית הספר באופן ספירלי רב-שנתי. התלמידים נבחנים בארבע המיומנויות בהתאם לרמה : הבנת הנקרא, הבנת הנשמע, הבעה בעל פה והבעה בכתב.

מבנה הבגרות בסינית :

- א. בחינת בגרות חיצונית בעל פה (60%) **סמל שאלון 702-385**
- ב. בחינת בגרות פנימית- הערכה בית ספרית (הערכה חלופית) (40%) **סמל שאלון 702-283**

א. בחינת בגרות חיצונית בעל פה (60%)

משך הבחינה – 30 דקות
הבחינה נערכת באופן פרטני עם בוחן חיצוני. הבוחן קובע את הציון לפי מחוון.

מבנה הבחינה :

חלק א'- הצגה עצמית ומענה על שאלות – 10 דקות (30 נקודות)

הצגה עצמית (15 נקודות)

- משך המשימה – 5 דקות
- ניתן להיעזר במצגת.
- אין להקריא מדף (סימנים/ פיניין/ עברית).
- במהלך ההצגה העצמית הבוחן רשאי להעיר ולשאול שאלות המזמינות לשיח. במתן הציון יינתן דגש על שטף הדיבור, אוצר המילים ודקדוק.

מענה על שאלות בע"פ (15 נקודות)

- משך המשימה- 5 דקות
- הבוחן ישאל 8-12 שאלות מתוך מאגר השאלות.
- על הנבחנים לענות תשובה מלאה.
- במתן הציון יינתן דגש על הבנת הנשמע, הגייה ומבנה המשפט.

חלק ב' - קריאת טקסטים ופיניין – 10 דקות (35 נקודות)

הקראת טקסט ממאגר הטקסטים (15 נקודות)

- משך המשימה - כ 5 דקות
 - אורך הטקסט - 5-8 שורות, 150-200 סימנים ברמת 5 יח"ל.
 - כל נבחן יקבל טקסט שונה.
- במתן הציון יינתן דגש על שטף, הגייה נכונה וטונים.

הקראת טקסט אנסיין (15 נקודות)

- משך המשימה - כ 5 דקות
 - אורך הטקסט - 5-8 שורות, 150-200 סימנים ברמת 5 יח"ל.
 - הטקסט יכלול עד 10 מילים/ סימנים לא מוכרים, להם יינתן פירוש.
 - כל נבחן יקבל טקסט שונה.
- במתן הציון יינתן דגש על זיהוי אוצר מילים, הגייה נכונה ושטף.

הקראת משפט בפיניין (5 נקודות)

- משך המשימה - 1-2 דקות
 - הבוחן יציג משפט בפיניין (עם טונים).
- במתן הציון יינתן דגש על טונים, הגייה, שטף ועל האיזון ביניהם.

חלק ג' - כתיבה וניתוח סימנים – 5 דקות (20 נקודות)

כתיבת סימנים (10 נקודות)

- משך המשימה - 1-2 דקות
 - הבוחן יבחר 5-10 סימנים מתוך מאגר הסימנים.
 - כל סימן יוצג לנבחנים לאורך מטלת הכתיבה.
- במתן הציון יינתן דגש על כתיבה לפי הסדר הנכון.

ניתוח סימנים (10 נקודות)

- משך המשימה - 1-2 דקות
- הניתוח ייעשה בעברית.
- הבוחן יציג כ 5 סימנים מתוך מאגר הסימנים.

- לניתוח הסימנים שלושה חלקים: זיהוי שורשים פונטיים, זיהוי שורשים סמנטיים והתייחסות בע"פ לסימנים בעלי שורשים משותפים. במתן הציון ינתן דגש על זיהוי שורשים פונטיים וסמנטיים.

חלק ד' - הצגת פרויקט – 5 דקות (15 נקודות)

הצגת הפרויקט - עבודה שהוכנה לאורך תהליך הלמידה.

- משך המשימה - 5 דקות
- עבודה בנושאים מגוונים כגון: רב תרבותיות, תרבות הפנאי, מסעות, מנהגים ועוד.
- תנאי מקדים לחלק זה: דו"ח פרויקט חתום על ידי המורה המתעד את התקדמות התלמיד.
- ניתן להציג במצגת ו/או בעזרים נוספים.
- אין להקריא מדף (סימנים/ פיניין/ עברית).

ב. בחינת בגרות פנימית - הערכה בית ספרית (40%)

ההערכה הבית ספרית מהווה 40% מציון הבגרות של 5 יח"ל. מרכיבי הציון הם: מבחן מסכם בסוף כיתה י"א, ציון על פרויקט וכן ציוני הכתבות, מבחנים ועוד.

המלצות למורה ולהנהלת בית הספר:

- שיעורי סינית נלמדים בגישה התקשורתית. לפי גישה זו, מבנה השפה אינו הנושא העיקרי של השיעור, אלא נלמד לצרכים תקשורתיים.
 - במהלך הלמידה יפותחו ארבע מיומנויות השפה: הבנת הנשמע, הבעה בעל פה, הבנת הנקרא והבעה בכתב. הדגש יושם על דיבור, האזנה וקריאה.
 - הכלים המומלצים להערכת תהליך הלמידה בהוראת השפה הסינית:
 - * הכתבות שבועיות מודולריות (סימנים לפיניין ופיניין לסימנים, תרגום שורשים, כתיבת פיניין משמיעה ועוד)
 - * בחנים שבועיים בעל פה (מענה על שאלות, הקראת דו שיח בכתב)
 - * מבחנים מעודכנים, המתייחסים גם למאפיינים הייחודיים של השפה הסינית:
- זיהוי סימנים ושורשים, כתיבת סימנים ושורשים, כתיבת פיניין, הוספת טונים, הקראת פיניין וטונים.

- * מבחן מסכם בסוף כיתה י"א, לפי מודל להערכת ידע בשפה.
- * מטלות בית שבוועיות, בהן מטלות בכלים דיגיטליים.
- * מטלות ביצוע- משימות אותנטיות ורלוונטיות (הקלטות, סרטונים וכו').
- * פרויקט חקירה על נושא נבחר בשפה הסינית והצגתו בכתה.

2.2 בחינת בגרות אקסטרנית:

המסלול האקסטרני מאפשר למי שאינם לומדים סינית במסגרת בית הספר לגשת לבגרות 5 יח"ל (רמת

HSK 2-3). הרישום יעשה דרך רכזי הברויות בבית הספר בלבד, והתלמידים יוגשו ללא ציון מגן.

מבנה בחינת הבגרות האקסטרנית:

- א. בחינה ברמת 3 יח"ל (60%) **סמל שאלון 702-382**
- ב. בחינה ברמת 2 יח"ל נוספות (40%) **סמל שאלון 702-282**

שתי הבחינות הן בכתב. ניתן להירשם לשני הטפסים יחד (הבחינות מתקיימות באותו יום ובשעות שונות).

הנחיות ומבחנים לדוגמה משנים קודמות אפשר למצוא [באתר](#). במקרה שבו תלמיד מעוניין לגשת לבגרות אקסטרנית חרף העובדה שקיימת בבית ספרו כיתה סינית לבגרות, עליו להגיש בקשה לאגף הבחינות במשרד החינוך עם עותק למפמ"ר סינית, וזו תיבחן בועדת חריגים.

3. חלוקת שעות הלמידה

השפה הסינית נלמדת בבית ספר תיכון כמקצוע לבגרות 5 יח"ל. למקצוע נדרשות 15 ש"ש המתפרסות על 3 שנים. ההמלצה היא לימוד 4 ש"ש בכתה י', 5 ש"ש בי"א ו-6 ש"ש בי"ב. בחטיבת הביניים המקצוע נלמד בהיקף של 2-3 ש"ש.

בבית ספר יסודי המקצוע נלמד כשיעור העשרה "לימודי סינית ותרבות סיני", ונלמד בהיקף של 1-2 ש"ש בשבוע.

4. מיקוד

בשנת הלימודים הקרובה, תשפ"ו, אין מיקוד לקראת מבחני בגרות בסינית. אנו מקווים ומצפים ששנת תשפ"ו תהיה שנת לימודים סדירה. בהתאם לכך, נושאי הלימוד לבחינות הבגרות, משמע- היקף החומר וחוקי המענה, יהיו כפי שהוגדרו בספטמבר 2023, שנת הלימודים תשפ"ד, טרם המלחמה (ללא הקלות שניתנו בתקופת המלחמה).

5. תל"פ – דיווח בתוכנה לניהול פדגוגי

החל משנת הלימודים תשפ"ו, כל מורה יתבקש להזין בתוכנת הניהול הפדגוגי הבית-ספרית (משוי"ב או Smart School) את נושא הלימוד שנלמד בכל שיעור. מהלך זה יבוצע כחלק מהמאמץ לשפר את תהליכי התכנון, ההוראה וההערכה בתחומי הדעת השונים הנלמדים בכיתה א' ועד יב'. תיעוד ההתקדמות בתוכנית הלימודים בתל"פ מהווה כלי מרכזי בניהול פדגוגי אפקטיבי. עדכון שוטף של נושאי הלימוד והמיומנויות שנלמדו בכל שיעור, מתוך רשימה המבוססת על תוכנית הלימודים ועדכונים המפורסמים בחוזרי מפמ"ר ובמפגשי הפיתוח המקצועי הדיסיפלינארי, מאפשר למורה לנהל מעקב רציף ומסודר אחר ההתקדמות הכיתתית, לזהות פערים, ולהתאים את ההוראה לצרכים המשתנים של התלמידים. בנוסף, התיעוד מאפשר שקיפות פדגוגית ושיתוף בין צוותי ההוראה, ומסייע בקבלת החלטות מושכלת על סמך תמונת מצב עדכנית ואחידה.

6. הצעות לפעילויות לעידוד למידה

לימודי שפה מחייבים התייחסות לתרבות ולרקע הלמידה. לימודי סינית מאפשרים לנו לפתוח צוהר לתרבות הסינית העתיקה והמיוחדת, כמו גם לסין המודרנית ולנושאים אקטואליים מורכבים. כל אלו מפתחים בקרב התלמידים סקרנות, מניעים אותם ללמידה משמעותית, ואף מייצרים תחושת גאווה יחידה.

להלן דוגמאות של פעילויות ייחודיות לעידוד לימודי סינית:

- שימוש AI בכתה כאשר התלמידים הם היוצרים. דוגמאות: יצירת דמויות הממחזות טקסט, יצירת תמונות המציגות טקסט שמושמע בעל פה, הכנת משחק לחזרה על החומר, הצגת תרשים המראה היסטוריה של סימניה או שורש ועוד.
- סדנאות בכתה ובביה"ס בתחומי אומנות: קליגרפיה, מגזרות נייר, ציור סיני קלאסי, תיאטרון צלליות, קשירה סינית ועוד.
- סדנאות בתחומי ספורט ואומנויות לחימה: קונג פו, טאי צ'י, 毽子.
- סדנאות בתחומי אוכל: הכנת ג'יאו דזה, שימוש בצ'ופסטיקס, טקס תה.

- מפגשי שיח עם סינים וטאיוואנים בנושאי תרבות. מפגשים מסונכרנים עם תלמידים sister schools בסין ובטאיוואן.
- הכנת כרטיסי ברכה בחגים וכתובת מכתבים ל sister schools בסין ובטאיוואן.
- ייצוג ונוכחות במרחב הבית ספרי: הכנת לוחות סין וסינית בביה"ס להצגת תוצרי הלמידה, יום שיא בביה"ס הכולל פעילויות העשרה ע"י התלמידים לכל קהילת ביה"ס.
- פעילויות מחוץ לביה"ס: תחרות כישרונות, צפייה בסרט בסינמטק, ביקור במשרדי חברות העובדות עם סין, טאיוואן וסינגפור, ביקור במרכז לתרבות סין בת"א.

7. הוראה ומשחק בחט"ע

השנה ייפתחו תכני הוראה נוספים באתר קהוט לקהילת המורים המלמדים. ייפתחו 12 מערכים של משחקי למידה הערוכים בהתאמה לסרגל ההתקדמות משיעור היכרות ועד לשלב ההגשה לבגרות. ישנה אפשרות להתאים חלק מהתכנים גם לחט"ב.

8. פיתוח מקצועי

הפיתוח המקצועי יוצע למעוניינים מקהילת המורים לשפות זרות. הפיתוח המקצועי יתמקד בנושאים ותהליכים משותפים בהוראת שפה זרה- שלישית, בהם עידוד שיח בכתה, נושא ההערכה בלימוד שפות, והטמעת הכלים הדיגיטלים בהוראה. הפרטים מתפרסמים באתר המקצוע.

9. ימי עיון ואירועים צפויים

מפגשי שיא יתקיימו במהלך השנה. מידע נוסף יפורסם בהמשך.